ØSTSAMISK MUSEUM
9930 Neiden

Medlemmer i referansegruppe
for Østsamisk Museum

Vår ref.: 105/00/HH/012.2. Dato: 28.3 .2000

Østsamisk museum i Neiden –
Referat fra referansegruppemøte i Neiden mandag 13.3.2000

Tid: Mandag 13.3. kl. 10.00 -17.00.
Sted: Østsamisk museums kontorlokaler ved Neidenelven Turisthotell, Gamlebygget

Deltagere:

Referansegruppe

Leder Hans Guttorm	(Styremedlem ved Sámiid Vuorká-Dávvirat/ De Samiske Samlinger)
Irene Hansen	(Neiden)
Håkon Enbusk	(Neiden)
Saima Langfeldt	(Neiden)
Einar Niemi	(Universitetet i Tromsø)
Kjersti Schanche	(Várjjat Sámi Musea/ Varanger Samiske museum)

Østsamisk museum:

Avdelingsleder Honna Havas
Fagkonsulent Mikit Ivanowitz IT-ansvarlig
Børre Mathisen

Sakliste:

	Åpning ved leder Hans Guttomt
Sak 01/00	Godkjenning av sakliste
Sak 02/00	Referatsaker
Sak 03/00	Utredning »Østsamisk museum i Neiden»
Sak 04/00	Tiltak i forhold til Neidenelven Turisthotell
Sak 05/00	Østsamisk museum som Samisk tusenårssted - Kulturuka
Sak 06/00	Eventuelt

Sak 01/ 00 Godkjenning av saksliste

Under åpningen av møtet reiste Saima Langfeldt spørsmål om Børre Mathisens tilstedeværelse. Langfeldt viste til sin innkalling der det står at hun skal komme inn isteden for Mathisen, Hans Guttorm informerte at Mathisen naturligvis ikke møtte som medlem av referansegruppa da han er ansatt, men at han på lik linje med Mikit Ivanowitz hadde observatørstatus få møtet. Guttorm poengterte at det er viktig at alle ansatte er tilstede for å svare på spørsmålene fra referansegruppe, og for å vite hvilke innspill referansegruppe kommer med. Ivanowitz hadde også kommentarer til at han bare var observatør, og i den anledning delte han ut et skriv fra foreningen Skoltene i Norge. Det ble bestemt at brevet skulle tas opp under eventuelt. Møtet ble åpnet og sakslisten godkjent» med alle tilstede.

Sak 02/00 Referater

1) Referat fra referansegruppemøte 20.9.1999
2) Østsamisk museum budsjettplan for 2000
   - Brev av 13.12. 1999 fra Sámiid Vuorká-Dávvirat til Samisk kulturråd og Samisk næringsråd vedr. driftmidler for år 2000
   - Brev av 7.2.00 fra Samisk næringsråd til Sámiid Vuorká-Dávvirat vedr. driftsmidler for år 2000
   - Budsjettplan 2000 ved Østsamisk museum
3) Årsmelding 1999 for Østsamisk museum
   - Utkast årsmelding 1999
4) Møtegodtgjørelse referansegruppe
   - Melding av 30.11.1999 fra Arbeids- og administrasjonsdepartement vedr. nye satser - godtgjøring til leder, medlemmer og sekretærer i statlige utvalg
   - Brev av 11.2. fra Østsamisk museum til medlemmer i referansegruppe
5) Børre Mathisens stilling under sysselsettingstiltak
   - Stillingsbeskrivelse - IT-ansvarlig ved Østsamisk museum
6) Utlysning av engasjementstillinger ved Østsamisk museum
   - Utlysningstekst stillinger ved Østsamisk museum
   - Brev av 2.2.00. fra Sámiid Vuorká-Dávvirat til Norges Museumsforbund vedr. utnevning av bedømmelseskomite.
   - Brev av 25.2,00 fra Norges Museumsforbund til Østsamisk museum vedr. utnevning av bedømmelseskomite.
7) Tiina Porttis arbeidsuka ved Østsamisk museum
   - Brev av 9.2. 00 fra Tiina Portti til Østsamisk museum
   - Brev av 10.2.00 fra Østsamisk museum til Tiina Portti
8) Rapport dokumentasjonsprosjekt »Skoltebyen i Neiden»
   - Rapport fra dokumentasjonsprosjekt Skoltebyen i Neiden
9) Prosjekt »Utvikling av østsamisk museumskompetanse»
   - Prosjektrapport av Mikit Ivanowitz
10) Utredning om organisering og styringsstruktur for de samiske museene i Norge
   - Brev av 22.2.00 fra Nordisk samisk institutt ved Audhild Schanche til de samiske museene i Norge
11) Brev fra forening »Skoltene i Norge» til departementene

- Brev av 28.02.00 fra Skottene i Norge til forskjellige departementene vedrørende tiltak for å redde den eldste og minste minoriteten i Norge.

12) Møte med prosjekt »Kultur og næringsbro i Sør-Varanger«
13) Deltakelse ved seminar ved Oulu universitetet 3.3.2000 om skolte- og inarisamisk kultur
14) *Tur til vinterfestivalen i Lovozero*
15) SAKQ årsmøte ved Østsamisk museum
16) Kompetansesenter for urbefolkningsrettigheter i Nord-Norge
    - Brev av 20.12.99 fra ordfører ved Sør-Varanger kommune Alfon Jerijärvi til Sametingspresident Svein Roald Nystø
    - Brev av 11.1.00 fra ordfører ved Sør-Varanger kommune Alfon Jerijårvi til Utenriksdepartementet
17) Forprosjekter fra Samisk kulturminneråd
    - Faks av 12.03. fra Samisk kulturminneråd vedrørende forprosjekt »Restaurering av »Jogar Ivanowitz hus på Skoltejorda i Neiden» og »Skjøtsels- og forvaltningsplan for Skoltebyen i Neiden»

Sak 03/00 Utredning »Østsamisk museum i Neiden»

Saksdokumenter:

- Rapport av 25.11 - 99 og tilleggsrapport av fra Mikit Ivanowitz
- Innholdsfortegnelse utredning av Østsamisk museum
- Utkast av 5.3.2000: Utredning "Østsamisk museum i Neiden"

Saken:
Referansegruppe har pålagt Østsamisk museum å utrede forskjellige alternativer for Østsamisk museum i Neiden. Utredningen skal inneholde følgende: Et kort resymé av tidligere planer, hvilke krav det stilles for Østsamisk museum i dag, hvilke alternative plasseringer det er for Østsamisk museumsanlegg samt en vurdering av alternativene.

Referansegruppas innstilling:
Østsamisk museum lager utkast til en ferdig plan for Østsamisk museum til neste møte i referansegruppa, 15.5,00. Planen skal inneholde forslag til lokalisering, romprogram, skissetegninger og kostnadsoverslag. Til grunn for planen legges tidligere utredninger og momenter fra drøftinger i referansegruppa. I tillegg til tidligere lokaliseringsalternativer utredes også Skoltejorda. Referansegruppa foreslår videre at det tas kontakt med arkitekt Kjell Borgen om bistand til planarbeidet (engasjement for å videreføre og tilpasse tidligere skissetegninger av Østsamisk museum),

Sak 04/00 Tiltak i forhold ta Neidenelven Turisthotell

Saksdokumenter:

- Notat av 13.1-2000 fira Samisk kulturminneråd ved Janne Hansen til Kulturdepartementet ved Magnar Nordtug vedr. møte med Kulturdepartementet
- Brev av 31.1.00 av Sametingspresident til Statsråd Aslaug Haga / Kulturdepartementet

- Brev av 3.2. 00 fra Advokatfirmaet Kjær og Co til De Samiske Samlinger
- Brev av 6.3.2000 fra Kulturdepartementet til Norsk museumsutvikling vedrørende vurdering av Samisk tusenårssted i Neiden - nybygg eller ombygging av Neidenelven Turisthotell.

Saken:

Regjeringen har i forbindelse med statsbudsjett for 1999 og for 2000 bedt om at Østsamisk museumsanlegg må utredes videre. I budsjett innstilling S, nr, 2 -1999-2000 står det følgende:

”Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at det ikke er foreslått bevilginger til samisk tusenårssted fordi prosjektet må bearbeides videre når det gjelder lokalisering, innhold, omfang og finansiering av både investeringer og drift. Flertallet forutsetter at den videre bearbeiding skjer i nært samarbeid med Sametinget. Flertallet har videre merket seg at det vil være mulig å søke Intereg-midler til prosjektet og ber om at ette blir vurdert”.

Det vises til brev av 31.1.00 fra Sametingspresident til Kulturdepartementet ved Statsråd Aslaug Haga der presidenten uttrykker sin bekymring for framdriften av Østsamisk museum og Statsbudsjett 2001. Hittil er det ikke kommet noen konkrete tilbakemeldinger &a Kulturdepartementet til Sametinget på hvilke ytterligere utredning og opplysninger departementet trenger. I samme brevet skriver presidenten følgende:

»Jeg ber videre om en rask konkretisering av hvilke opplysninger, bearbeidelser og/eller avtaler vedrørende tidligere Neidenelven turisthotell departementet trenger for å gå til Stortinget med budsjettforslag for Østsamisk museum som nasjonal tusenåissted i 2001.»

Etter de opplysninger som er kommet fram i det siste om Turisthotellets framtidige skjebne, inviteres referansegruppa til å diskutere på nytt grunnlag lokalisering av Østsamisk museum.

Referansegruppes innstiling:
Etter en nærmere vurdering og på bakgrunn av nye opplysninger anser referansegruppa det i dag lite realistisk å overta Neidenelven Turisthotell med henblikk på ombygging og innredning som museum. Foreliggende opplysninger tilsier at kjøpe- og ombyggingssummen vil bli høyere enn opprinnelig forutsatt. Den store bygningsmassen vil også medføre svært høye driftsutgifter og dessuten uavklarte spørsmål i forhold til annen bruk enn museal og kulturell bruk Dessuten er ikke den annulleringsfrist på forhandlingsavtale som advokat Kjær har satt på vegne av *eier akseptabel (en måned) sett fra referansegruppas side. Referansegruppa går derfor inn for utredning av nytt museumsbygg med henblikk på å lansere dette som prioritert alternativ. Forutsetningen er at nytt bygg holdes innenfor den økonomiske rammen som en i utgangspunktet opererte med i forhold kjøp og ombygging av hotellet. En klar gevinst ved nybygg er frihet til arkitektonisk utforming og realistisk tilpasning til behov. De Samiske Samlinger bør snarest informere NMU og Samisk kulturminneråd om referansegruppes innstilling.*

Sak 05/00 Østsamisk museum som Samisk tusenårssted - Kulturuka

Saksdokumenter:

- Brev av 20.12.1999 fra Tusenårskomitéen i Sør-Varanger til Østsamisk museum vedr. støtte til Østsamisk kulturuke.

- Foreløpig plan: Tidspunktene og program for kulturuka
- Brev av 3.2. informasjon om kulturuka
- Brev av 19.l.2000 fra Østsamisk museum til Barentsekretariatet - søknad om midler
- Brev av 3.2. fra Østsamisk museum til 4H-konsulent vedr. samarbeid mellom Fossen 4H og Østsamisk museum
- Brev av 14.2. .2000 fra Østsamisk museum til Nordnorsk kulturråd - søknad om midler
- Brev av 14.2. .2000 fra Østsamisk museum til Samisk kulturråd/ Kommunal- og regional departementet / Kulturdepartementet - søknad om midler
- Brev av 24.2. fra 4H-kansulent Laila Dalhaug til Østsamisk museum vedr. samarbeid mellom Fossen 4H og Østsamisk museum
- Brev av 29.2.2000 fra Østsamisk museum til Sør-Varanger kommune. Kultur- og oppvekstetaten - søknad om midler

Saken:
Arbeidet med kulturuka er i gang. Det er sendt en del søknader om midler. Museet venter å få svar på noen av søknadene i uke 12. Det som nå diskuteres er om Østsamisk museum kunne bruke sponsorer i forbindelse med annonsering, markedsføring og under selve arrangement Det ble gitt et kort orientering om fremgangen med prosjektet.

Vedtak:
Referansegruppe ser positivt på fremgangen av arbeidet med kulturuka. Østsammisk museum bør få anledning til å bruke sponsorer tildekning av utgifter i forbindelse med kulturuka, eksempelvis til annonsering og markedsføring. Del forutsettes at valg av sponsorer tar etiske hensyn i forhold til prosjektet. Til neste møte i referansegruppa legs det fram forslag til hvem som hør inviteres til kulturuka.

Sak 06/00 Eventuelt
Mikit Ivanowitz fikk anledning til å ta opp sin stilling og situasjon ved Østsamisk museum slik han oppfatter den (jfr. sak 01/00). Referansegruppe ville ikke ta stilling til saker vedrørende ansettelse ved Østsamisk museum da dette faller utenfor mandatet til referansegruppa. Men det ble åpnet for en generell meningsutveksling om de ulike spørsmål Ivanowitz tok opp. Det var enighet om at denne typen saker måtte rettes til arbeidsgiver og ansettende instans, De Samiske Samlinger.

.

Neste referansegruppemøte vil være 15.5.2000,

Neiden 22.3,2000

Honna Havas
avd.leder

Vedlegg:
- Utkast til utredning Østsamisk museum av 6,3.2000 med korrigeringer (Kap, 4,2.)
- Brev av 06.03.2000 fra leder ved Skoltene i Norge Mikit Ivanowitz til referansegruppe ved Østsamisk museum vedrørende dagens situasjon

NB! Denne siden er lagt til av Mikit for egne notater:

Jfr. Sak 01/ 00 Godkjenning av saksliste - der går det fram a Mikit har ingen mandat.

Har satt nummer på referanse gruppemedlemmene for å kunne gi kommentar til hvert medlem.

Referansegruppe

1. Leder Hans Guttorm (Styremedlem ved Sámiid Vuorká-Dávvirat/ De Samiske Samlinger)
2. Irene Hansen (Neiden)
3. Håkon Enbusk (Neiden)
4. Saima Langfeldt (Neiden) - Hun var skolt, men sluttet etter et gruppemøte – tvunget ut
5. Einar Niemi (Universitetet i Tromsø)
6. Kjersti Schanche (Várjjat Sámi Musea/ Varanger Samiske museum)

Kommentarer om gruppens medlemmer:

Nr. 1. Vedkommende er same fra Karasjok. Han var da styreleder i De Samiske Samlinger.
Nr. 2. Hun var skolevenninne til Kjersti Schanche og ble invitert av henne som medlem. Hun var gift med Bjørn Kristiansen i Neiden, som ikke ønsket å bli medlem i gruppen. Han var født og vokst opp i Kirkenes og mente selv som ikke egnet til referansegruppen. Hans kone hadde naturligvis ingen kulturell kompetanse, og kunne ikke representere skoltene på noen måte.
Nr. 3. Han kaller seg i dag for østsame, men har aldri bodd i Skoltebyen. Han har også Tidligere offentlig meldt seg ut av kulturen, idet han har frasagt seg rettigheter på etnisk grunnlag.
Nr. 4. Hun har bodd i Skoltebyen i perioder under hennes oppvekst, men hun under det seg ut av gruppen.
Nr. 5. Einar Niemi – representerte Universitet i Tromsø – var ikke skolt – støttet samene.
Nr. 6. Var same og representerte Varanger Samiske museum.

NB! Dette mente Sametinget var en representativ gruppe, som skulle ivareta skoltenes interesser i Norge.

I dag ønsker Sametinget og Sør-Varanger kommune invitere skolter fra utlandet for på Denne måten å få styringen i utviklingen av Østsamisk museum i den retningen de selv ønsker. Ingen annen minoritetsgruppe i Norge ville inne seg i en slik behandling, og det aksepterer heller ikke skoltene i Neiden.

All informasjon om uviklingen av Østsamisk museum og skoltenes status i Norge vi bli lagt på Internett om kort tid.